

DOMOLJUB

ŠTEV. 32.

V LJUBLJANI, DNE 9. AVGUSTA 1933

LETO 46.

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«; naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Telefon uredništva: 2549

Telefon uprave: 2992

Zakaj praznujemo jubilej Odrešenja

Govor ljubljanskega škofa dr. Gr. Rožmana za proslavo 1900 letnice Odrešenja

Pred 1900 leti se je dvigal križ na Kalvariji, na njem je visel in umiral naš Garsnik.

Izpod križa pa je šla blagovest odrešenja med Jude in Grke, med vse narode, ki so si odrešenje pa vse drugače slikali kakor v podobi križa, v podobi na križu trpečega Boga — kakor sv. Pavel iz lastne izkušnje piše: »Judje zahtevajo znamenje in Grki iščejo modrosti, mi pa oznanjamo Kristusa križanega, Judom pohujšanje, a poganom nespamet, njim pa, kateri so poklicani, ... Kristusa, božjo moč in božjo modrost« (1 Kor 9, 23, 24). Devetnajst sto let se rodovi zveličujejo in odrešujejo v božji moči in božji modrosti križa — pred vsem in najbolj v daritvi sv. maše, tej nekrvavi obnovitvi žrtve Sina božjega na križu.

Ko je Kristus postavil zakrament svojega presv. Rešnjega Telesa, je apostolom naročil: »To delajte v moj spomin!« (Lk 22, 19). In so delali tako in učili tako vernike: »Kolikorkrat jeste ta kruh in pijete kelih, oznanjate smrt Gospodovo, dokler ne pride« (1 Kor 11, 26).

V evharistični daritvi, v sv. maši, se obnavlja spomin Kristusovega trpljenja. Zaradi tega ne moremo jubilej Odrešenja bolj dostojno in vrednejše obhajati kot z daritvijo sv. maše, v kateri se nam predstavlja cena našega odrešenja in v duše vlivajo sadovi odrešenja, zveličavne milosti. Primerno pa in čudovito skladno je, da opravi to zahvalno jubilejno daritev slovenskih katoličanov oni, kateri je 33 let posvečeval slovenskemu ljudstvu mašnike in kateremu je Bog dal izredno milost, da šestdesetlč že obnavlja spomin svoje prve sv. maše. Saj je vse njegovo življenje in zlasti duhovniško delovanje se vršilo v senci križa Kristusovega, saj je tudi njemu Križ Gospodov, pred katerega je stopal sleherno jutro skozi 60 let, to kar naj bi bil nam vsem: znamenje trpljenja, zmage in slave — tudi za nas velja: S Kristusom trpeti, da bomo s Kristusom zmagovali in z njim šli v njegovo slavo.

S Kristusom trpeti. Težko trpljenja današnjih dni čutimo vsi — tudi pred nami so trpeli, a tega se le nepopolno spominjamo, čutimo pa ne, zato se nam zdi naše trpljenje sedanjosti v mnogočem večje. Čutimo in nosimo zunanje in notranje trpljenje: osebno in družinsko, javno in mednarodno — vsepovsod

so bridkosti in pomanjkljivosti. Pomanjkanje dela in zaslužka po vsem svetu, bolezni in nesreče, notranje stiske src, — odtod v mnogih dušah strah negotovosti in obupanost, v mnogih pa jeza in sovraštvo in maščevalnost. Iz teh tegob sveta in življenja mnogokrat solnce ne vidimo — v duševni temi pa drug drugemu bremena nalagamo, namesto da jih drug drugemu v ljubezni in obzirnosti nositi pomagamo. V trpljenju je ves svet — no in mi z njim, to je dejstvo — a to ne zadostuje, da trpimo. S Kristusom naj bi trpeli! Ali pa znamo s Kristusom trpeti? Zato gre. — Naiven in nespamet, je, kdor misli, da je mogoče vsake, prav vsako trpljenje človeštvu prihraniti — ni mogoče in ne bo — a prav trpeti s Kristusom trpeti, bi morali znati, da nam je trpljenje v blagoslov, v tisti blagoslov, ki izvira neusahljivo iz križa Gospodovega.

S Kristusom trpeti se pravi odkriti zadnje vzroke trpljenja. In ti so: greh, trojno poželenje v naši človeški naravi (napuh, lakomnost, nečistost) grehi zoper zapovedi božje. Te vzroke odpraviti, te virove človeškega trpljenja zamašiti — je odrešitno delo, ki ga moramo tudi mi dovršiti, da nam bodo sadovi odrešenja naklonjeni. S Kristusom trpeti se pravi torej trpljenje svoje uporabiti kot orožje zoper glavni vzrok trpljenja, zoper greh.

Se več: S Kristusom trpeti se pravi spoznati smisel in končni namen trpljenja. Kakor Kristus — je tudi nam trpljenje v odrešenje. Kaj je odrešenje? Odrešenje, to se pravi vrniti Bog, čast, ki edino njemu gre, zadostiti božji pravičnosti za žaljenja, zaslužiti neminljivo slavo v Bogu. To troje je Jezus dosegel s trpljenjem in dosega z nekrvavo daritvijo sv. maše — to naj tudi naše trpljenje doseže: vsakemu, in vsemu človeštvu. Trpljenje naj je plamen, ki gori v božjo čast, trpljenje naj odreši od greha, vira trpljenja, zasluži nam in bližnjemu moči milosti. V tem smislu moramo s Kristusom trpeti, kakor nas sam opogumlja: »Če hoče kdo hoditi za menoj, naj vzame vsak dan svoj križ ter hodi za menoj« (Lk 9, 23).

Pa tudi s Kristusom zmagovati: Kaj naj zmagujemo? Predvsem naj trpljenje je premagamo: lajšati ga drugiva, odjemati težka bremena z ramen bližnjega, da trpljenje po-

rabimo sebi v blagor in srečo. Odstranjevati ovire krepostnega, pristno krščanskega življenja, da zmaga v nas, v našem zasebnem življenju, v javnem občestvu naroda in človeštva pravičnost, ljubezen poštenost, t. j. da bodo božje zapovedi pot napredka in sredstvo razvoja. Povsod Boga: v nas, okrog nas, kakor je On nad nami vsemi!

Iz sebe človeštvo tako nikdar zmagalo ne bo, ker ne more. S Kristusom pa! Z njegovo milostjo: »Vse premorem v njem, ki mi daje moč« (Fil 4, 13). S križa in njegove daritve »še duše napolnjuje z milostjo«. Orožje, s katerim zmagujemo, je vera in ljubezen Kristusa v nas. Iz vira sv. maše, iz presv. Rešnjega Telesa, teče milost in moč za vsako božjo zmago, ki jo moramo izvojevati vsi, ki smo po sv. Duhu potrjeni in maziljeni za vojake, bojivnike Kristusove. Prva zmaga v križu je ta, da nas nobena težava, nobeno trpljenje od Boga ne odrta, ampak šele trdnje z njim zveže v trdnem zaupanju in pogumu po njegovi lastni besedi: Zaupajte, jaz sem svet premagal — a jaz ostanem pri vas vse dni do konca sveta.

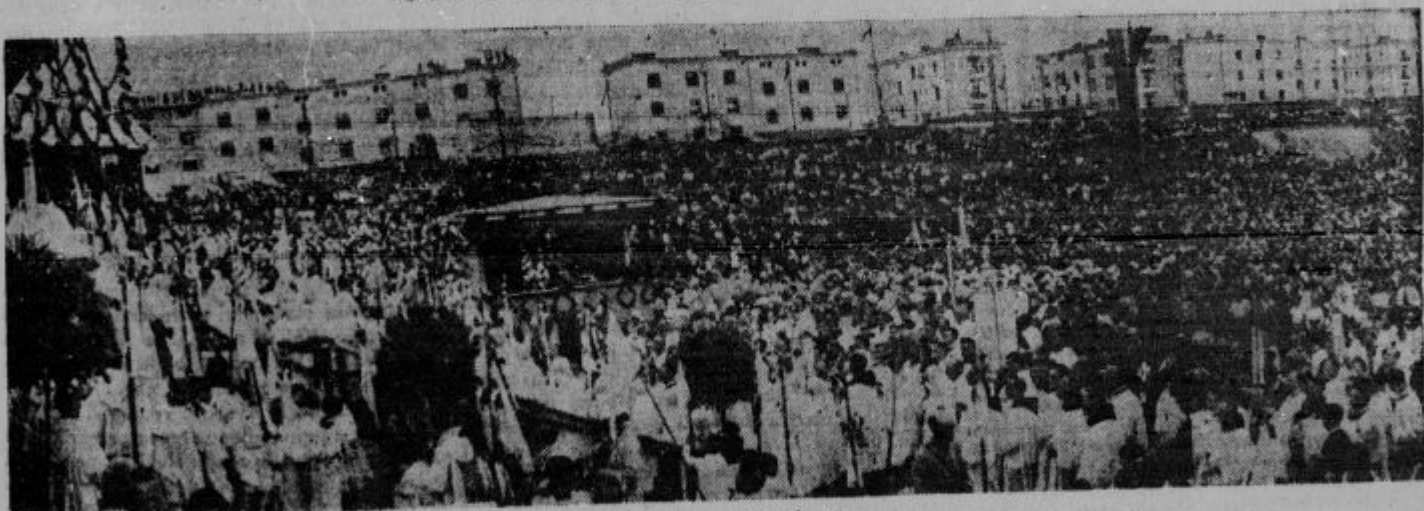
Končno pa: S Kristusom v slavo. Trpljenje in zmaga v trpljenju vodi v slavo, ki je bila pripravljena Sinu božjemu. Tudi on ni mogel brez trpljenja v slavo: »Ali ni bilo potrebno, da je Kristus to pretrpel in šel v svojo slavo?« (Lk 24, 26). To je cilj tudi nam! V slavo večno gre pot človeškega življenja — in velja: to, kar življenje prinaša težkega, treba pretrpeti in tako iti v slavo. Kristjan ne more in ne sme gledati dogajanj življenja z očmi materialista ali naturalista, ki ne vidi, ne priznava ničesar, kar naj bi bilo še izven nad vidnim svetom in njegovo minljivostjo. Kristjan mora gledati z očmi, v katerih blišči žarek svetlobe iz večnosti. Kristjan ne taji trpljenja, ne za, oči pred težkocami in krivicami, ne omalovažuje nalog tega življenja — vendar pa se pri tem ozira na večnost in iz večnostnih ciljev presoja, ocenjuje in vrednoti vse vidno, vsako dogajanje. Tako skuša kristjan hoditi skozi zemsko življenje, da ne izgubi večnega.

Nočemo in ne smemo v tostranstvu utoniti, ampak ga s svetlobo večnosti ožariti, da pridemo po trpljenju in zmagi križa, v moči presvete daritve, v končno odrešenje — ker odrešenje bo človek popolnoma šele, ko bo po potu križa s Kristusom prišel v večno slavo. — Zato je in ostane križ nam kristjanom vedno in do konca dni naše edino nupanje — zagotovilo prihodnje slave.

Krasne sprejeme so priredili jubilaru, nadškofu dr. Jegliču na poti iz Gornjega grada v Ljubljano: v Kamniku, v Komendi, v Mengšu, na Ježici itd. Zgoraj vidimo dve sliki teh sprejemov: na prvi, kako prevzvišeni jubilar blagoslovlja vernike, na drugi pa prizor, ko mu otročiči poklanjajo cvetje.

Pogled na ogromne množice, ki so se udeležile slavnosti na Stadionu

Pogled na severni del Stadiona

Pogled na južni del Stadiona

Toda, tako nadaljuje sv. Pavel, Kristus je vstal od mrtvih in po njem je vstajenje mrtvih — in v Kristusu bodo vsi oživel.

Da, s sv. Pavlom more sleherni izmed nas reči: Vem, komu verjam, in sem pripravljen, da mi more povrniti na sodnji dan, kar sem zanj delal in trpel. Blagor mu, kdor veruje, nad njim se bodo izpolnile obljube za ta svet in za prihodnji. — Blagor mu, kdor bo mogel ob koncu svojega življenja reči s sv. Pavlom: »Dobri boj sem dobejeval, tek življenja kontal, vero ohranil. Odslej mi je pripravljena krona pravice, ki mi jo bo dal oni dan Gospod, pravični sodnik, pa ne le meni, ampak tudi vsem, katere ljubijo njegov prihod« (2 Tim. 4, 7).

Pred 60 leti je nadškof Jeglič postal duhovnik in že takrat ga je Sveti Duh namenil ljudstvu za vodnika, ki naj skeni več ko polovico svojega duhovniškega življenja vlada odkasani mu del Cerkve bolje.

Tisti Sveti Duh je to storil, ki je pred 1900-letni na binkoštni praznik apostole posvetil in razsvetlil in potrdil, da so nauk Kristusov brez znate oznanjevali, ga po vsem svetu razširili ter njega resnično zapečatili z mučniško smrtjo.

O tem Svetem Duhu pa je zapisano na prvi strani svetega Pisma: »V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo. Zemlja pa je bila pusta in prazna, in tema je bila nad breznom. In Duh božji je plaval nad vodami« (Gen. 1, 1—2).

Duh božji torej je v še neurejenem stvarstvu dical red ter tako rekoč sezidal mogočno stavbo sveta: to krasno nebo, ki ga občudujemo; to topo zemljo, ki nam je v bivališče, prehrano in veselje. Duh božji je ustvaril svetlobo ter prižgal luč, ki je blagodejno posiljal v najtemnejše prepade. — Duh božji je poklical v življenje rastlinstvo in rodovitno drevje, in ribe v vodi in ptice pod nebom, in živali na kopnem, in naposled človeka, katerega je posebej odlikoval, ker ga je ustvaril po svoji podobi, mu dal um in svobodno voljo ter ga tako postavil, da gospoduje vsemu ostalemu stvarstvu.

Danes je — tega ni treba dokazovati — ves svet v neredu in razvalinah, v temoti dvomov in zmot, v mrtvih, na mrtvi tečki raznih kriz, iz katerih človek sam ne more najti izhoda.

Kdo bo napravil red in sezidal iz razvalin novo poslopje vernosti, prave umske in srčne kulture? — Kdo bo pregnal temo ter prinesel svetlo jasnost v svetovne nazore in življenjske probleme? — Kdo bo posređeval življenje kreposti in poštenosti, kakršno pristaja človeškemu dostojanstvu?

Sveti Duh božji bo mogel to storiti in bo to storil po veri Kristusovi, po krščanskih načelih resnice, pravice, ljubezni.

Le če se bo človeški rod povrnil k svojemu Bogu in Odršeniku, kakor je v nebesih in med nami v presveti Euharistiji;

le če se bodo ljudje oklenili svete vere Kristusove;

le če bodo krščanska načela za vse sloje brez izjeme merodajna.

Potem bodo nastopile zopet redne razmere; potem bo zopet jasno v duhah in srcih; potem bo življenje posameznika in človeške družbe dobilo svoj pomen in svojo pravo vrednost, ker bo predpogoj in predstopnja večnega življenja, za katero smo vsi ustvarjeni.

K temu naj pomore vsaj nekoliko današnja jubilejna slovesnost. Bog daj, da bilo tako! Amen.

RAZGLED PO SVETU

Polom na vsej črti

Pod tem naslovom čitamo v zadnjem »Koroškem Slovincu« zanimiv članek sledeče vsebine:

Po svetovni vojni je socializem v vseh evropskih državah obetal postati rešilna bilka iz razpadanih političnih in gospodarskih razmer. Nov svetovni nazor svobode, enakosti in bratstva je nastopil pohod med vsemi narodi in dovedel v vseh državah do hudega gospodarskega poloma, ker novo geslo enakosti in bratstva ni bilo zasidrano v srcih nositeljev novega pokreta, ni moglo najti notranjega, globokega odmeva v množici.

Polom socializma na Angleškem pred par leti, kjer je bila socialdemokracija iz vladnega prestola porinjena v nepomenljivo opozicijo. Usoda italijanskega socializma je bila že 1922 z Mussolinijevim pohodom na Rim zapečatena.

Tekoče leto pa je v srednji in severozahodni Evropi dovedlo do bistvenih izprememb v političnem vodstvu posameznih evropskih narodov. Nepremagljive vrste nemškega socializma in komunizma so bile čez noč podrti. Slično odločilno izpremembo političnega položaja nam nudi le Rusija v letih 1917—1918. Avstrijska socialna demokracija, ki je pred kratkim še obvladala ulico in parlament, danes molči k vsem notranje-državnim vprašanjem, ki so pričetek povsem nove dobe naše države. Podobne so razmere na Češkoslovaškem, kjer celo vladna socialdemokratska stranka ni v stanu držati svojih postojank. V zadnjem tednu smo bili priča hudega razkroja francoskih socialdemokratov, ki so s tem zaokrožili venec razpadajočih socialdemokratskih stebrov.

Kje je iskati vzrokov temu pojavu?

Dokler so bile socialistične stranke posameznih držav v stanu izsiliti dviganje plač z raznimi stavkami in pouličnimi pohodi, je bila njihova moč nepremagljiva. Ravno to dejstvo pa je sokrivo na propadanju svetovnega gospodarstva, ker se to ni moglo razvijati iz samega sebe, marveč le pod nezdravim zunanjim pritiskom, in to gospodarstvo ni v stanu prenašati pretresljajev, ki so zvezani z raznimi velikimi stavkami. Kakor hitro se je jela rušiti podlaga vsake politične sile, gospodarstvo, je pričel tudi razpad socialističnih postojank. Izredno poučno in pri tem nepopisno žalostno je dejstvo, da je ravno v Rusiji, kjer geslo svobode, enakosti in bratstva ni imelo računati z bistvenim odporom, ta polom najsilnejši. V času, v katerem cele gospodarske panoge obupavajo nad svojimi pridelki in izdelki, umirajo v Rusiji stotisoči kmetov na lakoti. Ravno oni deli Rusije, ki so prej tvorili žitni zaklad Evrope, danes niso niti v stanu preživeti Rusije same; to dejstvo je posledica nepriznanja vsega zasebnega imetja.

Kakor socializem na eni strani odreka posamezniku pravico do zasebnega premoženja in mu to celo s silo vzame, če je v stanu (Rusija), tako mu na drugi strani trga iz notranjosti vsako zasebno svetovno naziranje; predvsem versko čustvovanje, ki je v življenju posameznika kakor celih narodov vseh časov igralo prvenstveno vlogo.

Zasebno imetje in zdravi verski čut, na teh dveh temeljih se pričinja graditi tudi avstrijska država. Če so temelji zdravi, je upati da bo tudi stavba življenja zmožna.

Katoliška cerkev

s Drobil. Dne 14. julija 1933 se je vršila v Macon Ga. letna konferenca judovskih duhovnikov (rabincev) iz Ameriških združenih držav. Na tej konferenci so rabinci odobrili protestno resolucijo proti preganjanju katoliške Cerkve širom sveta. — Bivša sloveča francoska igralka Mlle. Simone Suprih v Parizu, je pred štirimi leti stopila v samostan dominikank, ter je naredila slovesno obljubo tega reda kot sestra Elizabeta. Te dni se poda navedena usmiljenka na otok Trinidad, kjer bo stregla gobavcem. — Na sloveči katoliški univerzi v Notre Dame, Ind., je več let poučeval modroslovje profesor John A. Staunton, ki je sedaj 70 let star. Prof. Staunton je bil do leta 1925 protestantovski duhovnik, nakar se je oklenil naše katoliške vere. Leta 1931 mu je umrla soproga. V kratkem se bo podal v Rim na neko semenišče, kjer namerala v dveh letih dovršiti bogoslovne študije, da bo pel novo mašo. Zadnja želja tega vrlega moža je, da bi umrl kot katoliški duhovnik.

Avstrija

s Kaj pa v Dollfusovi republiki. V Lincu je govoril minister dr. Schuschnigg naslednje: Mi v Avstriji ne rabimo izenačenja, mi rabimo močno vodstvo. Mi ne rabimo nasilja, temveč prostost mišljenja in nobenih koncentracijskih taborišč. Pravi nemški mož ne beži preko meje, temveč ostane tu in se zagovarja za

svoja dejanja. Mir in red si bomo zagotovili z dosti manj okrutnimi metodami, kakor se to dela drugje. Naj se nas pa ne sili k temu, da bi morali seči po samoobrambi in uvesti sredstva, ki so drugje že dolgo v navadi. Mi zahtevamo priznanje k Avstriji, vendar k temu nobene ne silimo. Kdor se noče priznati, lahko vsak čas gre preko meje. Reči pa ne sme, da je bil preganjan. — Avstrijska vlada je izdala odredbo, da se more odvzeti tiskarnam, ki pospešujejo delovanje prepovedanih političnih listov. Neki tiskarni na Dunaju je že bila odvzeta obrt, vsled česar se je število brezposelnih pomnožilo za 200 oseb. — Avstrijska vlada se je radi propagandnih poletov nemških letal obrnila na britansko in italijansko vlado s prošnjo, da bi opozorili nemško vlado na resnost teh dogodkov. V dunajskih političnih krogih sodijo, da se vlada v tej pritožbi še ne sklicuje na določila pogodb, temveč samo na obljubo, ki jo je kancler Dollfus dobil v Londonu, da bodo Angleži Avstrijo podpirali.

s Razno. V Zvabeku so pokopali Prekrnikovo mater. — Za pomožnega škofa krške škofije bo baje imenovan kanonik dr. Rohrer. — Narodni socialisti so na neki planini pomazali devet volov s kljukastimi križi (Hitlerjevsko znamenje). Voli so vzbudili pozneje na živinskem sejmu veliko pozornost. — Strojnico so zaplenili nekemu trgovcu v Brežah. — Bodensdorff ob Osojskem jezeru, kjer je bila onečaščena cerkev, dobi orožniško postajo. Škof je naslovil na vernike te fare posebno pismo. — V okolici Rude so pogoreli:

BANKA BARUCH

15, Rue Lafayette, Paris

Odpremilja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburg sprejemajo plačila na naše čekovne račune: BRUXELLES: No 3944-64 Bruxelles, FRANCJA: No 1117-64 Paris, BELGIJA: No 1459-66 Ned, Diers, LUXEMBOURG: No 5967 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček, nakaznico

Pavlejeva kočna na Dobravi, Ocvirkovo posestvo v St. Lovrencu, in Mohorčeva kočna v Zgornji vasi. — Avstrijski državni predsednik je podelil častno kolajno za 40-letno zvesto službo mežnarju Ožboltu Jamniku v St. Jurju, mežnarju in organistu Vincencu Janku v St. Pavlu na Zili. — Radi protidržavnega delovanja je izgubilo službo nekaj železniških uradnikov.

Italija

s Brez solca naprej. V Dekanih pri Koprju je bila kot navadno procesija sv. Rešnjega Telesa. Pevci so peli slovensko. Pri prvem evangeliju je poslal župan pevcem ukaz, da ne smejo slovensko peti. — V Bazovici pri Trstu je policija prepovedala pobirati doneske hišnih posestnikov za organistovo plačo. — Italija še do danes ni dala našim rojakom odškodnine za svoj čas upepeljeni tržaški Narodni dom. — S cestami se še vedno pridno bavijo Italijani. Sedaj popravljajo staro cesto iz Trsta na Opčine čez Škorkljo. Širijo in izboljšujejo tudi cesto iz Trsta v Koper v bližini Skofij. Podobno širijo spet cesto skozi Dol na Krasu blizu Devetakov. V Kobaridu bodo podrli nekaj hiš, da izboljšajo cesto skozi trg. — Kakor znano, ne smeš govoriti v občinskih uradih slovenski. Dogodilo se je, da je prišla na občino priprosta kmečka ženica in tam prosila pisarja v slovenskem jeziku, da bi ji naredil prošnjo za podporo. Dolgo je ni hotel pisar sploh slišati. Ko mu je bila ženica že nadležna, je začel z njo govoriti slovenski. Tenkočutno uho občinskega načelnika je to opazilo. Načelnik se je začel kregati nad ženo in pisarjem. Od kmečke ženske, ki ne razume niti besedice italijanski, je zahteval, da mora govoriti italijanski. Pisarju je zagrozil, da ga bo takoj odpustil iz službe, če ga bo še enkrat slišal govoriti slovenski. Tako torej ne sme Slovenec na Primorskem rabiti materinega jezika, ko prosi. Lahko pa poslušati ob nedeljah pred cerkvijo na trgu v slovenskem jeziku razglase, ko se ga poziva, da čim prej plača novo vpeljane občinske davke in se mu grozi z rubežem, če ne plača dvestoodstotnih doliad na občinske davke.

Nemčija

s Gospodično Schirach morate nastaviti! Slavni nemški pevki Lotte Schön je bilo na berlinski državni operi odpovedano, ker je v njeni rodbini nekaj židovske krvi. Na povelje ministrstva za propagando, je bila nato nastavljen sestra voditelja Hitlerjeve mladine Rozalinda pl. Schirach. Ko jo je kapelnik preizkušal, je našel, da nima nobenega pravega glasu in je njeno nastavev odklonil. Nato je prišel iz ministrstva za propagando ta odgovor: »Zato pa ima narodno-socialistična stranka 18 milijonov glasov! Gospodično Schirach morate nastaviti!«

s Par političnih. Nemška policija v zadnjem času poroča vsak dan o novih komunističnih organizacijah, ki jih je odkrila. V vseh večjih mestih Nemčije so zaprli mnogo komunistov. — Hindenburgov spominski hrast na Tempelhofu so neznanci posekali. Ker krivcev niso našli, so hitlerjevci sklenili, da vsi zaprti komunisti tri dni ne dobe kosila. — Ker so našli hitlerjevci narodnega socialista ustreljenega, so ustrelili deset komunistov, ki so bili zaprti kot talci. — Švedski oficirji so odklonili udeležbo na aachenski nemški konjeniški dirki. — Hitlerjevci še naprej zapirajo

Zoper vročino sveže perilo

Nič ne osveži bolj kakor sveže perilo, kadar je vročina. Seveda — mora biti záres sveže, čisto in mora propuščati zrak. Zato ga moramo prati z dobrim milom, ki se da do čistega izplakniti iz perila in ne zadela vlaken. Šele tedaj je perilo res čisto in zadosti luknjičasto za vroče poletne dni.

Samo

GAZELA

TERPENTINOVNO MILO

PERE PERILO ČISTO IN ZRAČNO

žene in hčere iz Nemčije pobeglih politikov kot talce. — Takoj za letovišnim mestom Neubabelsbergom in zadnjo postajo pred Potsdamom stoji mesto Nova vas, ali kakor mu zdaj Nemci pravijo Nowawes! To je veliko industrijsko središče, kjer izdelujejo tkanine, tapete in čevlje. Stara slovanska Nova vas oziroma Nova ves, je postala Nowawes. Zgodovina tudi v tem slučaju dokazuje, da sega slovansko ozemlje do Berlina.

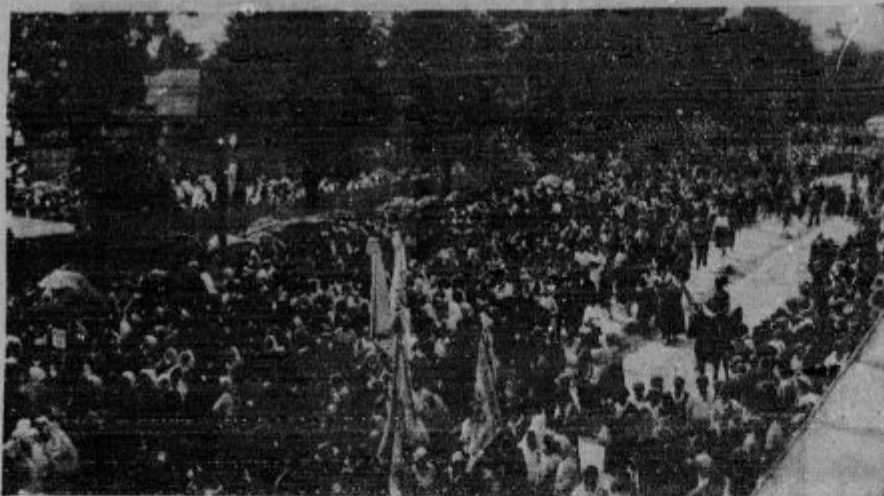
Francija

s Komunistični sunek. V noči od 3. na 4. avgusta je prišlo v Strassbourgu do resnih nemirov. Delavci so stopili namreč v stavko in so se zbrali v mraku v skupinah po raznih delih mesta. Ob 10 zvečer so istočasno po vsem mestu prekinili luč; tako da je bilo vse mesto v temi. Policija je stopila takoj na plan, vendar zastoji. Prefekt ji je poslal na pomoč policijsko konjenico, ki so jo pa stavljujoči delavci sprejeli z revolverskimi strelji. Revolucionarni pokret delavcev je pod vodstvom komunistov. Delavci so na raznih krajih v mestu postavili barikade, razbili so v ta namen nekatere kavarne in stanovanja bogatih meščanov. Prišlo je do ogorčene borbe med oboroženo silo in stavljujočimi. Okoli polnoči je bilo več policistov ranjenih, število ranjenih delavcev se še ne da določiti, ker jih zdravijo de-

lavci sami, oziroma zdravniki. Prefekt mesta je poklical na pomoč vojaštvo. Ob treh zjutraj mir še ni bil vzpostavljen. Policija je zaprla preko 100 oseb. Policija je dobila močna pojačenja, da obdrži red in mir v mestu. Dosedaj stavka preko 20.000 delavcev in nameščencev. Stavkujoči stoje pod vplivom komunističnih agitatorjev, ki jih vodi komunistični poslanec Monjaunis. — Po zadnjih poročilih je policija upor zadušila in vlada v Strassbourgu zopet mir.

Amerika

s To in ono. O Jolietu je umrl Martin Konda iz Gradnika, v fari Semič na Dolnjem skem. — 40-letnico mašništva je obhajal te dni župnik Vid Hribar v Collinwoodu. — V Clevelandu so preminuli: Jožef Benčin iz Velikega Mrašvega na Dolenjskem, Marija Turak roj. Arko, Martin Mežič iz Malega Podloga pri Krškem, Peter Sešek iz Mengša; in Jožef Česek iz Zavratca na Dolenjskem. — V Pittsburghu je odšel v večnost Matija Burič iz vasi Kutli na Hrvaškem. — V Jolietu so pokopali Katarino Klemenčič iz Sela v Beli Krajini. V Indianapolisu so zapustili solžno dolino A. Kovačič, Franc Smerdel, Alojz Fabjan, in star naseljenec Kocijan Kronovšek. — V Newburgu je odšel po večno plačilo Anton Peskar iz Velike Lese, v fari Krki na Dolenjskem.

Sprevoz škofov in nadškofov spremlja biseromašnika v slavnostnem sprevodu po Stadionu.

Nad 2000 narodnih noš se je udeležilo jubilejnih svečanosti na Stadionu. Na sliki je videti del narodnih noš, ki so stale na desni strani oltarja.

ZAHVALA

Globoka hvaležnost me sili, da se po zjajno uspeli slovesnosti 1900 letnice Održenja in biserne sv. mate prevzvišenega gospoda nadškofa dr. Antona Bonaventura Jegliča vsem, ki so sodelovali, najtopleje zahvalim in jim izrečem popolno priznanje.

Pred vsem hvala pripravljalnemu odboru in rediteljem, ki ste težko in ogromno delo vestno in brezhibno izvršili.

Hvala vsem udeležencem iz vseh krajev, kjer birajo katoliški Slovenci, ki ste s pobožnostjo in občudovanja vredno disciplino dokazali svojo globoko vernost in zvestobo Bogu in njegovi Cerkvi.

Hvala še posebej vsem pevcem in pevkam, ki ste z nepopisnim trudom in veselo postrionalnostjo v neverjetno kratkem času pripravili koncert, kakor ga še ni bilo med nami. Ni se mogli vršiti; niste mogli pokazati uspehov svojega truda. Nič za to! Bog je videl in ocenil Vaš trud in njegov blagoslov ne bo izostal. Saj je bil koncert namenjen Njegovi časti, ne Vaši lastni slavi.

Osebnost prevzvišenega biseromašnika, ki je v krepkem zdravju nosil težave slovesnosti, je vse verne slovenske katoličane zbrala okrog križa, znamenja našega Održenja. V globoki hvaležnosti za vse, kar je Bog Slovincem naklonil po prevzvišenem nadškofu dr. Antonu Bonaventuri Jegliču, se oklenimo še z večjo navdušenostjo božjega Održenika; obljubimo mu večno zvestobo in gorečo ljubezen, s katero delajmo vsi po navodilu sv. Očeta v katoliški okciji, da se kraljestvo božje utrdi v nas, razširi okrog nas in zajame vse slovenske duše v isti žiri veri, neupogljivem zaupanju ter v pravi božji in medsebojni ljubezni.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1933.

† Gregorij Rožman, škof.

Franjo Neubauer:

Po žetvi

Pohvalil se mi je možak:
»Premajhen je kozolec vsak,
tako se je našelo!
Lahko je vse veselilo!»

Kako nad svetom bdi Vladar
ko zbira se preteč vihar,
ko je človeštvo bolno,
skrbi mučecih polno!

Pozabljen zdaj poplav je čas.
razjasnil spet se je obraz
in nade se vrnili
mladostna je in čila.

Ah, Oče, tudi zanaprej
ljubeče in skrbne glej
z nebeške visočine
na zemeljske trpine!

Ti vidiš in umeješ boj,
ki revežev ga bije roj.
Le Tebi v stiski, v sili
trpeči svet se smili.

Ti dvigaš iz obupa vsè,
Ti vodiš k luči iz temè,
le Ti umiš molitve,
ki prosijo rešitve!

Slike, ki jih vidite na tej strani, je izdelal fotograf »Grabjec« v Ljubljani, ki ima v zalogi tudi mnogo drugih slik jubilejnih svečanosti.

KAJ JE NOVEGA

Naš nadškof na Gorenjskem

Po veličastnem sprejemu na ljubljanskem Stadionu, kakršnega ni bil doslej deležen še noben Slovenec, je obiskal nadškof dr. Jeglič v soboto, dne 5. avgusta 1933 svojo ljubljeno rojstno vas in župnijo Begunje. Visoki cerkveni knez se je pripeljal popoldne na Lesce, kjer se je zbralo kljub delavniku, več tisoč ljudi. Več sto narodnih noš, med njimi okrog 150 fantov na konjih, je dalo sprejemu poseben sijaj. Gospoda nadškofa so pozdravili dekan g. Fatur iz Radovljice, Jože Resman iz Zgoč, in akademik Fister iz Radovljice. Iz Lesce se je razvil lep spreved skozi Hlebece v Begunje. Povsod zastave, slavoloki, ganljivi pozdravi. V rojstni vasi, v Begunjah je pozdravil gosp. biseromašnika za farane gosp. župnik Gornik, prisrčne besede so pa izrekli tudi župan gosp. Dobida, učitelj Bulovec, organist Zrnc in mala deklica Tina Gašperinova. V cerkvi je po izvršenih molitvah podelil nadškof dr. Jeglič vsem navzočim svoj višjepastirski blagoslov. Zvečer so priredili g. nadškofu pevci lepo podoknico. Tudi naslednji dan, v nedeljo

so Gorenjci pokazali, da stoje trdno v verskih vrstah. Po vseh cestah, ki vodijo v Begunje, so hiteli ljudje na kraj biserne sv. maše. Ljudje so tako rekoč napolnili vas in je razumljivo, da za veliko množico cerkev še davno ni zadoščala. Med špalirjem, ki so ga tvorile narodne noše in gasilci v kroju, se je pomikal spreved, v katerem je korakal poleg gospoda jubilanta in drugih odličnikov, tudi knezškof dr. Rožman, iz župnišča v cerkev. Gospod nadškof je najprej sam pridigal o božji Previdnosti, nato pa daroval biserne sv. maše, pri kateri sta ga spremljala g. župnik Finžgar in p. Prešeren. Po izvršeni službi božji je častitljivi g. nadškof podelil vernikom v cerkvi in nato še množici pred cerkvijo, svoj višjepastirski blagoslov. Gospod nadškof dr. Jeglič se je šel sledeči torek zahvaliti še Materi božji na Brezje, kateri se ima — po opevanjih lastnih zatrdilih — pred vsem zahvaliti za velika dela, ki jih je bil izvršil v korist Cerkve in svojega srčno ljubljenega katoliškega slovenskega naroda.

Osebnosti

d Na župnijo Zirijske je bil umeščen dne 1. avgusta 1933 ondodni kaplan g. Ivan Pečnik.

d 75 let je dopolnil znani ljubljanski zlatar g. Ludovik Černe.

Domače novice

d Koliko ljudi je bilo na Stadionu. O tem mnogi, katoliški stvari ne posebno naklonjeni listi pišejo, ne po resnici, ampak po svojih željah. Katoliško časopisje, tudi neslovansko sodi, da se je pri proslavi biserne sv. maše nadškofa dr. Jegliča zbralo na Stadionu 60.000 ljudi. To-liko jih pripoznavajo osebno tudi nekateri nasprotniki. Šestdeset tisoč ljudi iz same Slovenije in takorekoč brez posebnih voznih olajšav se je zbralo na enem kraju. Pa še po 6 Din vstopnine je morala odšteti ogromna večina. Ta požrtvovalnost je največji dokaz, da se slovenski katolištvo je pač lep dokaz slovenske katoliške zvestosti. Ali naj nas pride drugo leto še enkrat več, da bo bolj držalo? Do takrat se bo »Jutro«, ki trdi, da je bilo na Stadionu le 25.000 ljudi, pač že navadilo bolje šteti.

d »Kmetijski list« poroča v št. 31., da se je udeležilo biserne sv. maše nadškofa dr. Jegliča na Stadionu nad 50.000 ljudi. »Domovina« prinaša o proslavi člančič iz »Jutra«, o številu udeležencev pa previdno molči.

d »Trgovski list« piše: Velikanska verska proslava 1900-letnice Kristusove smrti in biserne mašniškega jubileja nadškofa dr. Jegliča je bila v nedeljo na Stadionu. Proslava je na-pravila v vsakem oziru mogočen utis.

d Tudi glasilo jugoslovanskih Ukrajincev. »Ruski novini« priobčujejo daljši članek o veli- kem slavu na Stadionu. Začenja se članek ta-ko: Brez dvoma so Slovenci, katerih število znaša v Jugoslaviji okrog milijona, najbolj iz-obražen narod v naši državi. Ta mali narod ima svoje vseučilišče v Ljubljani, svoje srednje in ljudske šole. Niti eden narod v naši državi, pa tudi med Slovani izven mej naše države nima primeroma toliko organizacij, kakor Slovenci.

V tem pogledu se človek pri njih lahko mnogo nauči. Naši čitatelji naj sedaj poslušajo, kako ta narod časti svojega starega vladika, ki je že tri leta v pokoju. »Nato sledi dolgi popis biseromašniških slavnosti na Stadionu z zaključkom: Srečen narod, ki ima tako velike može!«

d Zopet je dovoljeno Katoliško Prosvetno društvo na Rakitni.

d Zopet je dovoljeno prosvetno društvo na Kopenju.

d Tudi Slov. kat. prosvetno društvo v Dol-

skem zopet lahko prične z izobraževalnim delom. d Neprijetno srečanje. Dve gospodični učiteljici iz Predvora pri Kranju, sta napravili po- hod na Storžič. Nazaj grede sta v takozvanem »Hudičevem borštu« blizu malega Orintovca naleteli na medveda, ki je bil obrnjen od njih. Mrcina je strašno zarjavela. V bližini sta videli tudi napol raztrgano ovco. Stekli sta čez drn in strn in prestrašeni prbežali v Predvor, pripovedujoč o nenavadnem srečanju z medvedom. Tudi drugi ljudje pripovedujejo, da so že videli medveda v kokrskih gozdovih in da je že veliko ovac raztrgal kmetom.

d 5599 Din so darovali udeleženci biserne sv. maše na Stadionu za trboveljske rudarje.

d Ugotovitev brejosti krav. Prepričamo se lahko, ali je ali ni krava breja, že v treh me-secih po naskoku bika. V to svrhu vzamemo en kozarec vode, v njo vlijamo v kapljah vo-ličino kavine žlice sveže namoženega mleka. Če krava ni breja, tedaj se zmeša mleko takoj na površini z vodo. Pri breji kravi, in sicer že od tretjega meseca, padejo mlečne kapljice na dno kozarca in se le malo spajajo z vodo. Čim dalje je krava breja, tem jasnejši je poi-zkus. — Za nas kmete bi bil ta poizkus zelo u-mesten, ker nič ne stane, prinese nam pa lahko velik dobiček. S temi poizkusi se bavi neki kmet v Budjovcih. Če se bo kateri naših kmetov bavil s tem poizkusom, priporočamo, da na-pravi dva, enega z mlekom krave, ki je gotovo breja. Tako se bo mogel vsak sam lahko pre-pričati o vrednosti teh poizkusov.

d Račun, ki kriči po preuredbi. V »Sloven-skem Narodu« objavlja nekdo carinski obračun,

Persil

Tako enostavno je pranje s Persilom! Raztopite Persil v hladni vodi ter kuhajte perilo četrt ure, nato ga dobro izperite v topli in potem v hladni vodi. Persil opere perilo, da postane belo kot sneg ter tako čuva vaš dragocen imetak.

ki ga je moral plačati, ko je prejel kot dar iz Češkoslovaške neko nevezano, vendar pa 2.7 kg težko knjigo. Obračun se je glasil takole: carine — Din, poslovna dažbina 0.30 Din, kaldrmina 0.20 Din, režija na carinske dažbine 5.— Din, takse marke 11.75 Din, taksa za ocarinjenje 5.— Din, odkupnika 2.— Din tantijema 2.— Din. Skupaj 26.25 Din. Za predmet, ki niti ne podleže plačanju carine, je treba torej plačati 7 postran-skih pristojbin. Mislimo, da ta obračun dovolj jasno dokazuje, kako nujno je potrebna pre-uredba carinskega postopanja.

Advokat dr. Lojze Čampa
vključno naznanja cenj. občinstvu da je **otvoril odvetniško pisarno v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4, Palača Viktorija, Mezanin.**

d Izredno drevo. Posestnik Jakob Jurše v Bistrici pri Mariboru ima na svojem posestvu drevo tis, ki ima v obsegu 3 m 50 cm. Sodijo, da je to drevo staro 900 do 1000 let.

d »Denarna neodvisnost«. »Domovina« po-udarja v svoji številki z dne 27. julija veliko do-broto neodvisnosti od denarja, ki je sedaj na-stopila, ter piše: »Na uvidevnosti kmetijskega, obrtniškega in trgovskega stanu je sedaj, da bo znal čuvati to najdražjo svetinjo denarne neod-visnosti.« K temu pripominjamo: »To najdražjo svetinjo denarne neodvisnosti« bo tem lažje »očuvati«, ker danes nima denarja ne kmet, ne obrtnik, ne trgovec.

d Uvedena je trošarina na žganje, ki ima več kot 35 odstotkov alkohola. Dotični odlok ministrstva z dne 6. julija je posebno važen za dravsko banovino, zakaj pri nas žgejo in pro-dajajo večinoma močnejše žganje (40—50 odst). Posledica tega odloka pač bo, da bodo odslej žgali in prodajali žganje, ki bo imelo izpod 35 odst., ker ostane prosto trošarine.

d Kruh so pocenili za 1 Din pri kilogramu kar sami zagrebški peki. Naši pravijo, da še ne morejo navzdol, ker imajo prevelike zaloge mo-ke od prej. Kaj pa, kadar se cena moki dvigne. Takrat so običajno prvi dan vse zaloge »prazne«.

d Par lepih konj so ukradli tatovi županu občine Dolina v Slov. Krajini.

Iz naše prestolice

d Posebno pohvalo zasluži Marijina družba s Čukarice pri Belgradu, ki se ni ustrašila dolge poti in velikih stroškov in došla (31 po številu) pod vodstvom svojih duhovnih voditeljev k bisseronajski proslavi na ljubljanski stadion.

d Okrog 20 tisoč inozemcev živi v Belgradu, med njimi nad 6 tisoč ruskih državljanov. Vseh Rusov je v naši državni prestolici nad 15 tisoč, a so mnogi z družinami vred postali jugoslovanski državljani.

d Zračna reklama v Belgradu. Ze kmalu po vojni so se pričeli uporabljati avioni tudi za trgovsko reklamo. Letala so metala iz zraka letake trgovskih in drugih podjetij ali pa so s plamenično pisavo opozarjala občinstvo na posamezne trgovske predmete. Sedaj bodo tudi v Belgradu začeli uporabljati nebesno reklamo. Dne 3. t. m. so prvič sipali avioni na Belgrad letake trgovskih podjetij. Da je bilo zanimanje občinstva tem večje, so razpisale tvrdke posebne nagrade za one, ki so ujeti letak s podpisom tvrdke. Nagrade so najrazličnejše in kdor bo imel srečo, se bo mogel obdeli in najestiti, če je le ujel nekaj letakov s podpisom.

d Izvoz jugoslovanske živine je bil v preteklem polletju večji, kakor v isti dobi lanskega leta.

d Za čuvanje mira je bilo v Belgradu doslej nastavljeno orožništvo, v kratkem pa dobi državno policijsko stražo, ki bo urejena baje na najmodernejši način.

d Turčija je pred nami. V »Trgovskem listu« čitamo: V Turčiji je bil sklenjen zakon, po katerem so dolžni vsi poslovni ljudje, pa tudi tuje tvrdke in podružnice, da opravljajo vso svojo korespondenco, kolikor se ta vrši na ozemlju Turčije, izključno le v turškem jeziku. Kdor bi se proti tej določbi pregrešil, se kaznuje z globo od 100 do 500 turških lir. Kakor je resnica, da velika večina naših slovenskih trgovcev dopisuje le v narodnem jeziku, tako pa je tudi res, da je pri nas še vse preveč trdk, posebno tujih, ki ne spoštujejo dovolj narodnega jezika. Če te tuje tvrdke nimajo same tega smisla, da bi spoštovale zadostno jezik naroda, ki jim daje zaslužek, potem bi pač bilo potrebno, da se po Kemalovem zgledu k temu prisilijo. To tudi zategadelj, ker bi potem mnogi naši ljudje dobili zaslužka tam, kjer mesto njih do bro žive razni »nenadomestljivi« tujci. Zato pa naj se tudi pri nas sklene podoben zakon ko v Turčiji!

d Odkup opija se je te dni dovršil v Južni Srbiji. Opij z nad 13 odstotki morfina se je plačeval po 360 Din, z nad 14 odst. po 380 Din in z nad 15% po 400 Din. Cene so nekaj nad svetovno ceno. »Puzde« je takoj plačal 80 odst. od ocenjene vrednosti, 20 odst. po bo plačal, ko bo končno ugotovljena vsebina morfina kupljenih količin. Vsem je bilo prodanih 49.936 kg opija, ki velja okoli 18 milijonov Din.

d Uvoz avtomobilov. Jugoslavija je lani uvozila samo 376 osebnih in 173 tovornih avtomobilov. Leta 1931 jih je uvozila 1.940 in leta 1930 pa 2.615. Uvoz je padel radi krize. Iz Združenih držav pride v Jugoslavijo 54 odst., iz Francije 24 odst., iz Češke pa 6 odst. avtomobilov.

d Kmetijstvo se ne izplača. Dopisnik »Obzorja« iz Novega Sada je izračunal, da znašajo vsi proizvodni stroški na enem katastralnem jutru 1545 dinarjev, dočim dobi kmetovalec pri donosu 10 metrskih stotov za žito in slamo le 1300 dinarjev. Pri vsem delu ima torej kmetovalec dejanske izgube 245 dinarjev.

Med brati Hrvati

d Madžarska vlada je odklonila naši vladi izročitev Premca in Kralja, ki sta povzročila bombni napad v Koprivnici.

d Laž ima kratke noge. Te dni sta prišla na Sušak dva švicarska turista, ki sta se nekaj časa mudila v Italiji. Na Sušaku imata prijatelja, kateremu sta pripovedovala zanimive stvari. Dejala sta, da so jima Italijani rekli, naj ne hodita na našo riviero, ker je pri nas revolucija in orožniki nikogar ne puste čez most na Sušaku. Kdor pa uide, ga pobijejo do smrti. Dalje da vlada pri nas neprestano obsedno stanje, da je povsod vse polno pretepov, streljanja itd. Da razsajajo na našem Primorju nalezljive bolezni, da je hrana za nič in da še prebivalstvo samo nima kaj jesti. Švicarska turista pa sta se kljub temu odločila, da gresta pogledat, koliko je resnice na tem. Obiskala sta precej naših kopališč in sta bila nad vse presenečena nad našimi lepotami, nad nizkimi cenami v hotelih, nad prijaznostjo prebivalstva itd.

IGNACIJ NAROB, TAPETNIK, GOSPOSVETSKA CESTA ŠTEV. 16 (PRI LEVO).

d Svinje so odkopali. V vasi Torda pri Velikem Bečkereku je zaradi neke nalezljive bolezni poginilo mnogo svinj. To so izkoristili ondodni cigani. Izkopavali so poginule svinje in topili njihovo slanino. Računajo, da je v Tordi v zadnjem času poginilo 100 svinj. Vse te svinje so cigani odkopali in njihovo slanino pretopili v mast. Mast so prodajali silno poceni v bližnjih vaseh. Zanimivo je, da so prodali mast celo lastniku nekaterih poginulih svinj. Orožniki so prijeli okrog 30 ciganov, ki so se pečali s tem gnusnim poslom. Cigani so priznali in povedali, da so prodajali mast celo po 2 Din kilogram, če niso mogli dobiti več.

d 400 rudarjev je odpustilo iz službe podjetje Adria-baoksit in na mesto njih nastavilo same novince.

d Večji promet z jadrnicami. Iz Splita poročajo, da v zadnjih letih motorne jadrnice vsled svoje cenene pogonske sile z vedno večjim uspehom tekmujejo s parniki. Ne tekmujejo pa samo v potniškem prometu, temveč tudi v tovarnjem. Promet med manjšimi kraji opravljajo večinoma že samo motorne jadrnice.

d Gozd borovcev je začel goreti na otoku Ciovu pri Trogiru. Zažgali so turisti, ker niso bili dovolj previdni pri kuhanju zajtrka v gozdu.

Nesreče

d Gori, gori! V Nasovičah pri Komendi je zgorelo osem poslopij: pet skednjev, dva hleva in ena hiša. — Na Vrhlogi pri Slov. Bistrici je požar upepeljal posestniku Alojziju Celofigi hišo, kolarnico, hlev in šupo. — Ognjeni zublji so upepelili Konradu Vodi, posestniku v Drstelji skedenj, hlev in kolarnico. — Strela je udarila v gospodarsko poslopje posestnika Franca Brsana iz Orehovca pri Kostanjevici; poslopje je do tal pogorelo. — V Dravljah je uničil požar stavbeniku Edvardu Černiču gospodarsko poslopje s konjskim hlevom. — V Mokronogu je postal žrtev požara velik kozolec g. Kolence.

d Iz Mure pri Lutvercih so potegnili 35 letnega delavca Jožefa Korošca, ki je nedavno utožil pri kopanju.

d Iz Drave pri Zlatoličju so potegnili truplo 50-letnega posestnika Jožefa Grmeka iz Rošpoha.

d Hlod je priletel vanj. Pri spuščanju drv v Mrzlici se je smrtno ponesrečil 65 letni prevžnik Franc Kosenina iz Sešča pri Sv. Pavlu pri Preboldu. Hlod je priletel v starčka in ga je zbil od sebe, pri tem je zadobil starček smrtno nevarno rano na glavi. Pri prenosu proti domu je umrl na posledicah zadobljenih udarcev.

d Nezgode. Pri padcu si je zlomila nogo 15-letna Emilija Klotič iz Zagorja. — Konj je močno sunil v prsni koš 32-letnega gonjaka Franca Ščaka iz Ljubljane. — Ko je spravljat žito v kozolec, je padel na tla in se močno poobil posestnik Janez Korošec iz Grobelj pri St. Jerneju. — Z orodja je padel in si zlomil roko Franc Kaine, član krčevinskega Sokola. S hruške je padel in se hudo poškodoval dninar Jožef Horvat iz Vurberga; ima zlomljeno tudi roko. — Pri padcu si je zlomila roko 66-letna zasebnica Marija Storožica v Ljubljani. — Skaf vrel vodo se je zlil po vsem telesu 17-letni perici Emi Pekošak, ki je dobila hude opekline. — Truga za gramoz je padla na nogo in jo zlomila 5-letnemu Andreju Majdiču iz Krtine.

Novi grobovi

d Umrl je v Kečevju v soboto bivši okr. tajnik g. Alojzij Maru. Bil je znan po svoji postrežljivosti kot uradnik in svojem krščanskem značaju, katerega ni nikdar zatajil, tudi v težkih poskusnjah ne. Odkar je bil upokojen je zlasti deloval na karitativnem polju in bil član vodstva kočevske Vincencijeve družbe. Izvoljen je bil v načelstvo Ljudske posojilnice, a smrt ga je prehitela, da bi se mogel udeleževati v tej organizaciji. Pri ljublju za pušča lep spomin! Naj počiva v miru!

d Novi grobovi. Pri Sv. Bolfenku pri Središču je umrl trgovec Ivan Rau. — V Budini pri Ptujju je preminula Marija Kasparjeva roj. Turkova. — V Trbonjah je odšel v večnost dušni pastir g. Albert Pravst. — V Celju so pokopali osmošolca Lečnika Franceta. — V Mariboru so položili v gomilo soprogo restavaterja Fani Emeršičeve. — V Sromljah je zapel mrtvaški zvon Franciški Mavsar roj. Strgar. — V Sostrem pri Ljubljani je zapustil solzno dolino 34 letni Jožef Magister. — V Reki Dubrovački je zatisnil na veke oči evidenci nadoficijal v pok. Franc Paulin. — V Ljubljani so umrli: Jeršič Pavle, višji inšpektor v pok. Emerih Malaverh, magistratni ravnatelj v pok. Alojzij Koehler. Naj počivajo v miru!

Razno

d Ljubo doma, kdor ga ima! Pa če je kdo še tako star, ali pa se mu še tako dobro godi tam kje po svetu — po domačem krovu vedno hrepeni. Res lepe so slovenske domačije, in ni čudno, da bi vsak raje dal življenje, kakor ped zemlje ali kamen od svoje hiše. Čuvajte svoj krov! Noč in dan so v nevarnosti vaša poslopja; požarov je vedno več. Zavarujte jih pri domači, slovenski Vzajemni zavarovalnici! Morda povprečno samo en dinar žrtvujete na dan in ne bo se vam treba bati najhujšega. Pomislite! Z enim samim dinarjem, ki bi dnevno odpadel za vašo zavarovalnico, ali pa še mogoče toliko ne, se rešite za noč in dan večnega strahu — požara! Vzajemna zavarovalnica ima v vsaki fari svojega zastopnika. Lj z njim se posvetujte radi zavarovanja.

d Kmetijsko-gospodinjstva šola v Repnaju na Gorenjskem sprejema gojenke v zimski šestmesečni tečaj, ki se prične a 1. oktobrom.

Vodijo jo šolske sestre s prav dobrimi uspehi. Gojenke se nauče vsega, kar rabijo v gospodinjstvu. Popolna oskrba znaša mesečno 400 dinarjev. Natančnejša pojasnila daje Vodstvo kmet.-gospodinjstvske šole šol. sester v Repnjah p. Vodice nad Ljubljano.

d Zveza absolventov kmetijskih šol priredi 15. avgusta ob 10 dopoldne v Mariboru na Vinarski in sadijski šoli sestanek absolventov kmetijskih šol, ter vabi vse tovaršice, člane in nečlane, da se ga polnoštevilno udeležijo. Posebno tisti tovariši, ki se zaradi oddaljenosti ne morejo udeleževati sestankov v Ljubljani, naj pridejo na ta sestanek, kjer se bomo sešli nekdanji šolci ter se pogovorili o naših stanovskih zadevah in o organiziranju podružnic ZAKS. Zato vsi — na svidenje!

d Zavod šolskih sester v Repnjah na Gorenjskem sprejema v internat deklice od 6. leta dalje. Zavod ima dobro urejeno petraz. osnovno šolo s pravico javnosti, ki jo vodijo šolske sestre. Gojenke v internatu so pod nadzorstvom šolskih sester in v vsem dobro preskrbljene. Kraj je izredno priporočljiv zlasti za slabotne otroke. Na željo staršev se gojenke v zavodu poučujejo poleg obveznih predmetov tudi v glasbi, ročnem delu itd. Mesečina je v sedanjih krizah samo 300 Din. Natančnejša pojasnila daje vodstvo zavoda šolskih sester v Repnjah, pošta Vodice nad Ljubljano.

d Mlekarska razstava na velesejmu. Na velesejmu od 2. do 11. septembra bodo sodelovale vse delujoče mlekarke zadrage v naši banovini. Ob tej priliki nam pokažejo razne vrste mlečnih izdelkov slike in nazorno mlekarstvo statistiko. Mlekarske zadrage nastopijo na razstavi skupno pod naslovom: »Strokovna zveza mlekarških zadrage«.

PO DOMOVINI

Zanimiva obravnava

Pred okrajnim sodiščem v Trzinu se je vršila 1. avg. javna kazenska razprava proti ravnatelju meščanske šole v Trzinu, g. Albinu Lajovicu.

G. Lajovic je namreč pred par meseci poslal okr. načelniku v Kranju seznam tržiških državnih uradnikov in sicer tako, da so bili z czirom na njihovo politično prepričanje razdeljeni v tri skupine. V tretji skupini je navedel kakih 15 uradnikov, katere je označil z besedami: »Imenovani kažejo ob vsaki priliki nerazpoloženje proti državi«. Med temi je še posebno poudaril g. Zakrajška Viktorja, tukajšnjega kaplana.

Vsebinska tega dopisa je prišla v javnost in se je o njej pri nar. mnogo govorilo. Radi težke obdolžitve, ki jo je g. Lajovic poslal okr. načelniku v Kranju in to brez vsakih dokazov, je bil g. kaplan Zakrajšek Viktor prisiljen poiskati si zadoščenje pri sodišču in je vložil po svojem zastopniku dr. M. Kreku, odvetniku v Ljubljani, zoper g. Albina Lajovica tožbo radi klevete.

Pri večerjšji razpravi, pri kateri je zastopal zasebnega tožilca g. Miloš Stare, koncipijent dr. M. Kreka, je obdolženec Lajovic priznal, da je napisal in poslal navedeno poročilo okr. načelniku v Kranju. Skušal pa se je razbremeniti krivde z zagovorom, da je poročal in sestavil seznam po navodilu predsednika krajevnega odbora JRKD, g. poslanca Lončarja, ki pa uživa kot poslanec imuniteto (se ga ne more tožiti). Zastopnik zasebnega toži-

telja je v svojem govoru poudaril vso težo klevete, radi katere je bila prizadeta čast zasebnega tožilca, posebno še, ker je duhovnik. Poudaril je tudi, kako nekateri ljudje brez vsake osnove mečejo okrog očitke protidržavnosti in delajo s tem tudi hude krivice.

Sodnik g. Černoš je nato razglasil sodbo, s katero se obdolženec Lajovic Albin oprosti po § 200 k. p. vsake krivde in kazni. Razsodbo je utemeljeval z obširnimi razlogi, v katerih je predvsem navajal to, da je obdolženec izvršil dejanje v zaščito višjih interesov in da mu ni dokazati zlonamernosti.

Zastopnik zasebnega tožilca je takoj prijavil priziv in se bo z zadevo bavilo še okr. sodišče v Ljubljani.

Novice.

(Bela Krajina.)

Zrtev poklica. Dne 31. julija je vzela slove od sedanjosti usmiljenka, sestra križniškega reda Regina Znidaršič iz Čuril pri Metliki. Pred šestimi leti je položila redovno obljubo. Zvesta svoje mu poklicu kot bolnišnična stražnica v ormoški bolnišnici, je stregla z veliko požrtvovalnostjo izbirnemu jetičnemu bolniku. Pri tem je tudi sama na tej bolezni obolela, dokler ni kot žrtev poklica dokončala tek svojega življenja. — Oh ti čast! Toče se bojimo, suha je v škodo, moča ni v korist, strela zažiga... kdo bi našel vse nepravilke, ki revnega človeka zatirajo! Pa vse te nadloge se izmenjavajo, ena pa je, ki se stalno povrača: čekil! Joj, ti nesrečni čekil! Po boš spet nesel na pošto, če se ti je kaj denarja nabralo. Kaj pa, če se ga ni... Pa je res tako kot v suhi, ko samo malo, malo curkja studenček, vsi pa nosijo kar največje

RAZNO

Kako podaljšujejo cerkev. Znamenito cerkev sv. Avgustina v mestu Jupille pri Lüttichu v Belgiji so podaljšali za 8 in pol metra. Na poseben način so prednji del cerkve s hidravličnimi žerjavci premaknili in vmesno odprtino zasedeli.

Najboljši dokaz. — Vi ste niste dolgo prodajalec, kaj ne? — Kako pa veste to? — Ker zardevate, ko navajate cene.

Električna žepna ura. Po 12-letnem trudu se je končno posrečilo nekega ženevskemu urarju, da je napravil električno žepno uro, katero gaaj akumulator, ki se da vedno lahko znova napolniti. Čeprav ima ura poleg koles v sebi še akumulator, ni po velikosti nič večja od navadnih malih žepnih ur.

Težak odgovor. — Učitelj: Torej, dobro pazi: vlak odpelje opoldne in porabi na uro 37 stotov premoaga. Koliko ga bo porabil do 11 zvečer, ko pripe v naše mesto? — Učenec: Tega pa ne morem vedeti, gospod učitelj, ker moram takrat že spati.

Naš gospod župnik

Spisala Helena Haluschka. Iz nemščine prevedla Marija Kmetova.

Da bi prečistili vendar že kaj odgovoril, pojasnil! Prav za prav ga je generala samo zato vprašala, da bi se družba malo poživela. Mislila je, da se bodo malo pretekali... se prijateljsko razgovarjali... saj je vendar prijetneje pričakati se, ko se dolgočasiti! — Pa nič! Vse je spet topo strmelno predse.

Naš župnik je požrtvovalno pil že šesto skodelico čaja in zdelo se je, da se je za delj časa zamislil. Edini on je bil zadovoljen z družbo svoje osebe. Pa je nena doma dvignil glavo in je začel govoriti sam sebi, prav za prav je bilo, ko da se mu sanja. Zdelo se je, da prihajajo njegove mehke, zastrte besede iz dalje. Cudovit mir je vstajal iz njih in objemal človeške duše. Poslušali so ga brez truda, nehote, ko da prisluškujejo zvokom tihe, daljne uspanke. In naš župnik je pripovedoval:

»Množica majhnih angelov je pisala med cvetočimi, bledimi rožami po nebeških travnikih. Z lahкими nogami so se dotikali cvetočih čaš, da so padale iskre se rosne kaplje s tihim zvončkanjem na tla. Bilo je, ko da bi se izpod nog nebeških otrok po vsej trati razlival njih zvonki smeh. Vse je bilo eno samo neskaljeno veselje, ena sama mladost in jutranja zarja. To je bilo nebeško predverje, odkoder si prišel k Najsvetejšemu; tu je bila sleherna duša brezmejno srečna. Na taj trati so bivali mali, nekršeni otročiči, napol angelčki rožnatih nožic in z jamicami v ličkah. Tako so bili podobni pozemskim otrokom, da jim je moral dati sveti Peter velike perutnice, sicer bi jih bil zamenjal z otroki sveta. V perutnicah so bili ko poganski ljubezenski otročiči, s

katerimi se pa ni spodobilo pajdašiti. Ti majceni angelci niso imeli drugega opravka, ko da so se na vso moč zabavali in s petjem spremljali izvoljence do praga nebes. A tedaj je malo zemljanov prišlo v nebesa. Na zemlji je bil pustni čas in ljudem se ni niti ljubilo niti niso utegnili, da bi iskali pot za v nebesa. Sveti Peter se je čemerno sprehajal po nebeških poljanah in mali angelčki so kar nesramno in očitno zdehali. Tako dolgočasno je bilo, ko je bil sv. Peter tako žalosten in ni hotelo nobeno človeško bitje priti k njim. Vedno pogosteje so prekinjali svoje veselo rajanje. Kakor njih veliki prijatelj, so zastirali oči z rokami in motrili obzorje; pa so jim kmalu omahnile ročice in so globoko in žalostno zavzdihnil.

Nekega dne pa se je mahoma nekaj prikazalo na obzorju, prav ondi, kjer se stikata nebo in zemlja. Svoj živ dan niso videli angeli kaj takega. Razprostrti rok, glavične vznuk, drhtečih perutnic in prehltevičjih nožic je drevila množica in po vsem nebeškem travniku je odmeval njih veseli tek. Brž, brž, boste nekaj videli! Hu, hu, pogled! Stari piskerc na glavi, grdi, kljukasti nos! Velikanska usta, votla lica! Brezkotne noge, ki se spotikaje zadevajo v dolgi meč! Hahaha! Hihhihi! Preluknjani, pokvečeni ščit! Hahaha! In mali angelčki so se smejali, smejali na vso moč tako neusmiljeno, da je prihajajočemu, žalostnemu vitezu zvenelo po ušesih ko odmev z zemlje. Pa se je vendarle nemoteno bližal. Srepa je bulfil na vhod, ves očaran se je smehljaj; tako do dna, tako silno je bil smešen, da je bilo že kar žalostno.

In — oj groza! Za njim je stopalo še neko bitje! Cudovita žival, prav tako grda ko njen gospodar: mršava, sestradena, visokih, tenkih nog, — smešna prikazen konja, ki je prav tako ponosno dvigal glavo, ko njegov gospodar, in ki so mu prav tako nemirno žarele oči in je zaeno vzbujal sočutje in strah.

keraga so prešli ob priliki našega mistijona, z narežom, da se razdeji med družine s številnimi otroci, katerih očetje so brez službe. Za ta veliko-juzen dar se najiskrenejše zahvaljuje odbor. — Gasilsko društvo Zalog—Sp. Kašelj je imelo pretežno aveljo lepo slavnost. Praznovalo je 25 let-nice obstoja.

Fantovski dan

(Reteče)

Okrog sto fantov se je zbralo v nedeljo na shodu Marijnih družb. Vsa čast tem, ki so prišli. Lep je bil pogled, ko so štirje fantje nesli v spre-vedno ženo, ki je kači glavo strla, bila je to živa alika, da se tudi fantje ne sramujejo pokazati v javnosti med izprijenim avetom ljubezni do Marije. Takšni fanti vnam je treba, ki so pripravljeni vedno in povod braniti čast Marijino in kazati svoja verska načela tam, kjer se vera sramoti in zasme-juje. — Dolžnost nas veže, da se vsem, ki so pomagali, da se je shod lepo izvršil, zahvalimo. Posebno zahvalo smo dolžni g. dr. Potočniku za prijeten govor v cerkvi, g. kaplanu Valderju in domačemu g. voditelju Mertolu za lepe nasvete našem življenju. Lep je bil naš dan, razveselje-vals in ogrevala ga je ljubezen Marije in njenega sina Kristusa Kralja.

Koncert

(Reteče)

V nedeljo 13. avgusta ob 3 popoldne se vra-ji pri nas v cerkveni dvorani velik tamburaški kon-vert. Združeni zbori iz Reteče, Svetja, Mavčič in Brezovice bodo skrbeli za pester in vesel spored. Za zameček bo pa vse poslušalce spravil v dobro voljo Peto, smolar vseh smolarjev današnjih dni. Vsak kdor želi po teškem delu par ur prijetnega oddiha, naj v nedeljo aranžira izlet v naš idlični kotiček in poseti koncert v dvorani. Posebno pa ravnimo vse bližnje in daljnje tamburaške zbro-ridite, da slišite, kaj smo se naučili in kaj znamo.

Listaica uredništva:

Dopisnikom s Krke: Listaica gre enkrat na to, sel menda dvakrat, urednik je šel trikrat; listega-va, ki bi bil štirikrat, pojditu drugam kak! Pa te nekaj: Kdor je mož, se podpiše s svojim ime-om in se ne skriva kot kukavica za drugel.

Betoraj: Osebnih napadov ne priobčujemo! — Kdor drugim jamo kopije...: Saj je že notri padel, zato ne kaže, da bi to po vsej deželi raz-bovali! Pa še brez podpisa je dopis!

Nemavna hrana. An-geleka raziskovalca prof. Cranbrook in kapitan Kingston-Ward, člana ekspedicije pri razisko-va-ju Birme v prednji ledi, sta po nesrečnem naključju zasla od ostale karavane. Prišla sta v neki visoki planinski kraj, po katerem so bučali vi-žari. Pot nazaj jima je pa zapri visok sneg in tako sta morala oblati v trav neprijetnem polo-žu. Hrana jima je kma-ih polta in prav gotovo bi umrla lakota, da nista prišla na trečno misel in začela loviti miši in pod-žive, katerih je v ondot-nem gorovju zelo veliko in jih peči ter sta se ta-ko za silo prebila skozi kritično dobo. Njuna ekspedicija je bila 14 me-secov izven domovine in to pri raziskovanju pro-blema v doslej najnedostop-nejši kraje Birme.

V obrambi zdravja. — Oso pomlad je v Lon-donu izbruhnila prava e-pidemija hripe. Bolezen se je tako razširjala, da so bile bolnišnice prena-polnjene z bolniki. Da so se ljudje obvarovali pred nalezljivostjo te bolezni, so pričeli nositi posebne maske, katere so si na-čitali na obraze na jav-ah krajih, posebno tam, kjer se je zbiralo večje število ljudi.

Radio

Radio program od 10. do 17. avgusta.

Vsak delavnik: 12.15 plošče, 12.45 poročila, 13.00 čas, plošče, borza. — Četrtek, 10. avgusta: 19.00 Radio orkester — 20.00 Slovenska literatura — 21.15 Pevski koncert g. Jože Gostiča — 22.00 Radio orkester — 22.30 Radio jazz — 23. Konec. Petek 11. avgusta: 19.30 O boleznih pri kuneih — 20.00 Slike iz narave — 20.30 Prenos iz Zagreba — 22.30 Plošče — 23.00 Konec. — Sobota 12. avgusta: 19.00 Plošče — 19.15 Prenos iz Salzburga — 22.15 Radio orkester — 23.00 Konec. — Nedelja 13. avgusta: 8.15 Novice iz današnjih dnevnikov — 8.30 Gimnastika — 9.00 Versko predavanje, dr. Gvido Rant — 9.30 Prenos cerkvene glasbe iz St. Peter-ske cerkve — 10.00 Potovanje po Evropi, prof. O. Šest — 10.30 Pasivizem in aktivizem — 11.00 Dopoldanski koncert: Radio orkester — 12.00 Na-poved časa, nato reproducirana glasba — 13.00 Vremenska napoved in napoved popoldanskega programa — 15.00 Kmetijska ura, Jamnik — 15.30 Slovenska glasba: Duet citer — 16.00 Radio orke-ster — 17.30 Plesna glasba, vmes plošče — 18.00 Napoved večernega programa — 20.00 Ura slager-jev — 21.00 Harmonika, Stanko — 21.30 Poročila — 22.00 Plošče — 23.00 Napoved programa za naslednji dan. — Ponedeljek 14. avgusta: 19.00 Radio orkester — 20.00 Dalmacija, Kozlevčar — 20.30 Duetni koncert — 21.00 Radio orkester, vmes poročila — 22.00 Plesna glasba — 23.00 Napoved programa za naslednji dan. — Torek 15. avgusta: 9.30 Versko predavanje, dr. Rant — 10.00 Prenos iz stolnice — 11.00 Radio orkester — 15.00 Kme-tijsko predavanje — 15.30 Slovenska glasba, Radio orkester — 16.30 Lahka glasba na ploščah — 17.30 Napoved večernega programa — 20.30 Prenos iz Zagreba — 22.30 Poročila »Avala«, časovna napo-ved — 23.00 Napoved programa za naslednji dan. Sreda 16. avgusta: 19.00 Otroški kotichek, Narte Velikonja — 19.30 Otroški jazz-band — 20.00 Skrbnišček: Critice iz Cankarjevih del — 20.30 Pevski solistični koncert gđe. Vedral — 20.45 Ra-dio orkester — 21.30 Poročila »Avala«, časovna in vremenska napoved — 21.45 Radio orkester — 22.30 Angleške plošče — 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Naročajte »Domoljuba«!

Z ljubljanskega trga

Ljubljana, dne 8. avg.

Cene živin in mesu so popolnoma neizpre-menjene: voli I. vrste 4—5 Din, II. vrste 3—3.75 Din, III. vrste 2—2.75 Din; telice I. vrste 4—4.50 Din, II. vrste 3—3.50 Din, III. vrste 2—2.75 Din; krave I. vrste 3—3.75 Din, II. vrste 2—2.75 Din, III. vrste 1.50—1.75 Din; teleta I. vrste 5 Din, II. vrste 4 Din; prašiči 7.50—9 Din. Goveje meso I. vrste: prednji del 8—10 Din, zadnji del 10—12 Din, II. vrste: prednji del 7—8 Din, zadnji del 9—10 Din, III. vrste: prednji del 5—6 Din, zadnji del Din 7—8. Telečje meso I. vrste: prednji del 10—12 Din, zadnji del 12—14 Din, II. vrste: prednji del Din 8—10, zadnji del 10—12. Prašičje meso: domačih prašičev 12—18 Din, hrvaških prašičev 11—16 Din; prekajana svinjina 14—22 Din, svinjska mast Din 18, domača slanina 16 Din, hrvaška slanina 15 Din. Konjsko meso 4—6 Din, ovčje meso 6—10 Din. Sirove goveje kože: volovske 7—9 Din, kravje 7 Din, bikove 6 Din, telečje 12 Din, hrvaških prašičev 1 Din, domačih prašičev 3—4 Din.

Tudi kmetje so popolnoma neizpremenje-ne. Na borzi prodajajo novo bačko pšenico (va-gonske pošiljke, postavljene v Slovenijo) po 190 do 200 Din 100 kilogramov. Koruza velja na borzi 125—132.50 Din 100 kilogramov. Razumljivo, da so pšenici zaradi padca žitnih cen tudi mleviski iz-delki, vendar sorazmerno ne toliko, kakor žito. Borzne cene za pšenično moko so: bačka mularica, plačljiva v 30 dneh 430—435 Din, banatska mularica, plačljiva v 30 dneh 440—445 Din.

Krmila: seno 50 Din, slama 40 Din, lucerna (seme) 1800 Din — vse za 100 kilogramov.

Drobni kmečki in gozdni pridelki: Razna zel-jenjav ter sočivje so zdaj tako poceni, da se le malo utrži zanje. Vsake stvari se dobi za 1 Din toliko, da jo komaj nosiš. Novi krompir je po 70 do 90 par kilogram. Jajca so po 1.25 Din par, pi-ščanci so od 12 Din dalje, kokoši od 20 Din dalje. Mleko velja 2.50 Din liter, sirovo maslo 22—24 Din, črno maslo 28—32 Din, sir 16—24 Din, sir-ček 5—6 Din. Borovnice so po 1—1.50 liter, ma-line 3.50—5 Din, lisice 1—2 Din liter. Gob na trgu ni, čeprav je zanje dovolj povpraševanja.

Gost: »To jajce je staro.«

Gospodinja: I, seveda, ko vas moram pa tako dolgo časa čakati z večerjo.»

zemlji. Slišati je bilo, kako je pihalo in sikalo nestrpno krdelo pred peklenskimi vrati.

»Vstopite,« je zavpil Satan. Nad črnim brezdnom so se odprla mrka vrata. Z ledeno-mrzlo burjo je pla-nilo legijone demonov v pekel in ponižno popadalo v žareči, peklenski prah pred svojega mojstra.

Satan je motril njih vrste in z užitek, se je za-gledal v bližnjo skupino lepo oblečenih, gospodskih, višjih vragov. Videti je bilo, da spadajo k najboljšim družinam njegovega kraljestva.

»Stopite bliže, moji najljubši sinovi, sedmeri na-glavni grehi... Pristrčno pozdravljeni! Vstanite, da mo-rem videti vaše ljubljene obraze! Resnično, še večji ste in lepši! Kako je človeški rod vendar zaslepljen, da se mu zdi te grdi! Pa je prav tako: preden vas spozna, naj se zvija v vaših mrežah! Satan se je zasmejal s skra-hnim glasom. Naglavni grehi so se smejali z njim vred. Stopili so v phanteči kolobar krog prestola. Strahotno lepi so bili ti najljubši sinovi črnega princa. Ustnice so jim bile rdeče ko sveža kri, oči žareče ko razbeljeno železo, čelo ponosno in roke melke ko žamet. »Kaj ste pridobili mojemu kraljestvu in kako ste zoprvali Besedi?«

»Spremenili smo človeka v sužnja njegovega tre-buha,« so rekli Nečistost, Lenoba in Požrešnost. »Mozeg smo mu izsesali iz kosti, vzeli možgane iz lobanje in mu upihali luč njegovih oči. V žival smo ga spreme-nili.«

»Dobro... dobro.«

»Mi,« so hiteli Nevoščljivost, Napuh, Skopost in Jeza, »smo naredili več! Zasejali smo sovraštvo, mržnjo, obup, upor in smo želi zate, o gospod, umor, uboj, iz-dajstvo, zdražbo, vojno in opustošenje! Načevali smo brata na brata, ljudstvo na ljudstvo, spremenili rodo-vitne dežele v puščave in narode smo prepustili smrti.«

»In vendar zmaguje življenje v imenu Ljubezni,«

je zadonel bronast glas iz dalje. Satan se je zdrznil in se okrenil:

»Kaj ste napravile zame ve, šibe človeštva; kaj zoper Besedo?«

Črvom podobne prikazni so se dvignile iz prahu: Kolera, Kuga, Lakota in Beda. Obdajal jih je silen smrad in tako strahotno jih je bilo pogledati, da se je celo Hudiču zastudilo: »Kaj ste napravili za moje kral-jstvo?«

Kuga, Lakota in Beda so enoglasno zapele stra-hotno žalostinko: »... Grabile, grabile, grabile... Smrt je trudna... trudna... trudna... Iz Satana so planile iskre.

»Čemu mi bodo mrličji? Kaj ste napravile zoper Besedo?«

»Gospod,« so zasopli črviči, »človeštvo smo tirale v obup; naučile smo ga preklinjati Boga in življenje!«

Spet je zadonel glas iz dalje: »In vendar je zaupa-nje v Boga močnejše ko obup!«

»Prekleti prerok,« je jezno siknil Hudič. Krotkeje je dodal: »In vi, mali grehi, pristopite semkaj! Kaj ste storili za moje kraljestvo?«

Krdelo majhnih, iskrohih se peklenskih je obsulo prestol.

»Jaz... jaz... je zažgolela Klepetavost, »hi, hi, milostni gospod, sem prisluškovala pri vseh zaprtih vratih in raznašala zlo na vse strani sveta! Skrila sem se tudi pod talar in mašno obleko in mnogo hudega pov-zročila Besedi. Tako dolgo sem jo vrtinčila in zvijala, da je omedlela, hi, hi.«

»Omedlela, pa ne umrla,« jo je karal Satan.

»Gospod, upoštevaj moje obrekovanje, izdajstvo!«

»Ne lišpaj se s tujim perjem,« se je jezno zadrila nesramna, suha postava. »To je bilo moje pa ne tvoje delo! Le jaz, visoki gospod, morem umoriti Besedo; zakaj jaz. Laž, vladam na svetu:«

MED BRATI V TUJINI

Razno.

(Nieuwenhagen.)

Tudi slovenski rudarji v Holandiji preživljamo dneve v znamenju krize. Najbolj se to pozna v tem, da sedaj ni več tistega veseljačenja, ko včasih — ni denarja. Saj ni čudno, lansko leto so nam odtegnili od plače dvakrat po 5 odstotkov, letos pa »fajramo« na nekaterih rudnikih po 2 šihla na teden. Nekaterim rudarjem z veččlanskimi družinami kar trda prede. — Naše društvo si misli nabaviti novo zastavo, za kar se posebno trudi naš g. predsednik Znidaršič. V ta namen imamo zbrano tudi že nekaj denarja. — Dne 19. avgusta bo minilo leto, kar je nesrečno utonil pri kopanju v reki Maas naš rojak Alojzij Groznik. Bil je ustanovitelj in prvi predsednik našega društva sv. Barbare. Prav je, da se ga tudi na tem mestu spomnimo, žal šele ob njegovi obletnici in mu postavimo skromen spomenik. Saj je ravno na njegovo pobudo postal »Domoljub« naše društveno glasilo, kateri prihaja še sedaj v Nieuwenhagen v 37 izvodih. — Naj počiva v miru!

Društvene vesti.

(Nieuwenhagen.)

Najprej moramo povedati, da je prišla tudi pri nas razsajati tista bolezen, ki jo imenuje Frlavčkov Gustl v »Slovencu« gospodarska »griza«. Ker jo gotovo tudi doma poznate, vam je ne bom opisoval, bom raje povedal kaj vselega. Na binkoštni ponedeljek smo v Heerlenu slovesno praznovali katoliški dan. Udeležilo se je slovesnosti tudi 8 jugoslov. društev sv. Barbare s 7 zastavami. — Dne

2. julija smo imeli v dvorani gosp. Claessena v Rumpenu pevsko tekmo, ki jo je organiziralo oddotno pevsko društvo »Wanola«. Tekme sta se udeležila med drugimi Kronovska moški in mešani zbor in »Zvon« iz Heerleheide. Prvo nagrado je prejel združen pevski zbor pod vodstvom g. Kronovska. Sodelovali so pevci iz Brunsuma, Hoensbroeka, Luterade in Eijlsghoven. Čestitamo!

Zalostna vest.

(Veles.)

Slovenski fantje, služeči v 1. četi 28. pešpolka v Velesu, naznanjamo žalostno vest, da smo izgubili svojega dobrega tovariša Jankota Zuniča, doma iz Vinice. Umrl je tu 3. avgusta, daleč od svoje rodbine in drage slovenske zemlje. Počivaj mirno v vročih makedonskih tleh, njegovi rodbini pa izrekamo sožalje. — Obenem pozdravljamo vse slovenske fante in dekleta in vse čitatelje »Domoljuba«. Kmetelj Polde, Poljane nad Skofjo Loko; Kralj Matevž, Griblje; Mur Vinko, Podgora; Banovec Matija, Jelševnik; Nemanic Janez, Dragumlja vas; Mušič Janez, Dragatuš; Pirih Stanko, Boh. Bistrica; Hodnik Franc, Stara Fužina; Frolo Ivan, Strmica; Matekovič Janez, Radovica; Bajuk Jožef, Radovica; Ivanetič Jožef, Semič; Stefančič Jožef, Drasič; Kranjc Ivan, Ivanje selo; Crnko Ivan, Sv. Peter pri Mariboru; Božnar Vencelj, Poljane nad Skofjo Loko; Hegler Alojz, Struge; Južna Anton, Lož; Pintar Nikolaj, Stara Loka; Miklavčič Pavel, Trata; Dolinar Janez, Javorje; Uršič Franc, Ig. Lah Jakob, Moistrana; Nagode Ciril, Rovte; Petič Gustelj, Sora; Krek Andrej, Zmince; Boncelj Fran. Sp. Duplje; Slevce Franc, Zg. Stranje.

Naznanila

n **Kriko ob Savi.** V božjepotni cerkvi sv. Rozalije je na dan sv. Roka sv. maša s pridigo ob 10; romarski shod sv. Rozalije pa je kot običajno Angelsko nedeljo, to je prvo v septembru (letos 3. septembra).

n **Polzele.** Odbor za obnovo Goropolske cerkve vabi in prosi vse, ki bi hoteli sodelovati pri prodaji kartic za tombolo ali pa bi pomagali pri nabiranju dobitkov, naj se gotovo udeležijo sestanka v občinski pisarni na Polzele v nedeljo, dne 13. avgusta ob 3 dopoldne, kjer si bomo razdelili delo. Prav posebno se obračamo do vseh fantov tukajšnje in sosednjih župnij, naj se udeležijo tega sestanka v čim večjem številu. — Z nesebično poštvenostjo na delo za čast božjo! — Odbor.

n **Opraviło sv. Roka v Dravljah.** Vsled želje mnogih romarjev bo tudi na praznik Marijinega Vnebovzetja dopoldne ob 10 v Dravljah duhovno opravilo s sv. mašo. Popoldne bo v navaden »edu« ob 5 pridiga in litanije, zvečer ob 6—9 spovedovanje romarjev; v sredo, na praznik sv. Roka, bodo sv. maše ob 5, 6, 7 in 10, popoldne ob 5 litanije z blagoslovom.

n **V Lurde ne moremo — gremo v Rajhenburg!** Veliko romanje Slovencev k Mariji Lurški, združeno z izletom v Zagreb bo 7. in 8. septembra. Število romarjev vsak dan narašča, obeta se veličastna proslava lurskega jubileja. Voznina s posebnim vlakom in drugi stroški znašajo 70 Din. Podrobna pojasnila v romarskem listu dobi vsakdo zastonj. Pišite dopisnico na naslov: Dobrodelno društvo »Varstvo«, Ljubljana, Dunajska cesta 17.

n **Prekopa pri St. Jerneju.** Gasilno društvo bo 13. avgusta z velikimi slovesnostmi blagoslovilo svojo novo motorno brigadno. Prireditelj je združena z veliko gasilsko vajo in zabavo. Vabljeni vsi prijatelji gasilstva!

Zahvala.

Za takojšnje izplačilo cele zavarovane vsote ob smrti mojega moža se zavarovanju KARITAS iskreno zahvaljujem.

Maribor, 22. julija 1933.

Otrokar Cecilija, s. r.

Kaj. nosestvo kupuješ?..

Dam Ti dober svet! Napravi tako, kot sem lani jaz! V »Domoljuba« sem dal mali oglaš, pa sem po prvi objavi prejel toliko ponudb, da sem lahko pošteno izbiral. Sam vidiš, da se mi ni treba kesati!

»Domoljub« vselej uspešno posreduje pri nakupu in prodaji posestev, kakor tudi pri posredovanju služb. Mariškateri gospodar bi se lahko tako pohvalno izrazil o Domoljubovih malih oglaših kakor zgoraj navedeno.

Mati je imela sosede na obisku. Hčerka Marica pride in pravi: »Mati — —. Mati ji je dala znak, naj molči. Čez nekaj časa zopet pride: »Mati — —. Marica, zapomni si, da moraš vedno počakati ter šele potem govoriti, kadar jaz dokončam.« — Marica: »Saj vi sploh ne dokončate.«

VINA

Vam nudi Centralna
vinarno, Ljubljana,
v svoji posodi najugodnejše.

n **Prosveta Hrušica.** Naznanjamo, da smo zopet pričeli z rednim delovanjem, ter pozivamo vse članstvo na prosvetni sestanek ki se vrši v četrtek 10. avgusta ob 8 zvečer. — Bog živ!

n **Počitniško dijasko društvo Ribnica** priredi v nedeljo 13. avg. »Kralj na Betajnovi«, dramo v 3. dejanjih. Okoltčani vladno vabljeni. Odbor.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Krojašnega učence

sprejemem od poštenih staršev. Ifrana v hiši. Anton Podgorščak, Garmelje p. St. Vid n. Lj.

Učence, močnega zadržanja, vega, ne pod 16 let starost, poštene družine išče Valjoni mlilim Rus, Grosuplje. Vsa oskrba v hiši.

Mlatilnice, kosilnice, pakle in vse druge poljedelske stroje in železnino kupite po izjemno nizkih cenah pri trvdki

Fr. Stupica,

trgovina z železnino, poljedel. kim. stroji, zaloga žebelarskih potrebščin in monopolna prodaja razstreljiv, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Službinic, pošteno in marljivo, za vsa dela sposobno, vzamem takoj v službo. Pre. nost dajem Gorenjakam Franc Dobnikar, mesar, Ježica pri Lj.

V zameno za spalnico

ali jedilnico ali drugo pohištvo kupimo večje množino orebovega ali drugega lesa. Strojno mizarstvo Andr. Kregar in sinova. St. Vid nad Ljubljano

Mlodenik 18 let star, iz poštene kmetke hiše, zdrav, išče kakršnokoli službo bodisi kot hlapca ali podobno. Naslov v uravi Domoljuba pod št. 9090.

Bel pošček z rjavo liso se je zalekel pri St. Vid, Oddati ga je proti nagradi v Temonici 5. St. Vid

Z kravi s tretjim tele. Tom sta napravljaj v Kozarjih 17.

Službinic za kmetiska dela sprejemem. Naslov v uravi Domoljuba pod št. 9400.

Dobre čevlje

dobite pri Jerneju Jeraj. Zapoge 10 Smednik.

Učitelj razlaga učencem, da zemlja ni ravna ploskev, ampak je krogla.

»Kdo mi ve povedati za to kak dokaz?« vpraša učitelj učence.

Pa se oglasi brihtni Nacek: »Dokaz so pošvedrani čevlji. Pošvedrajo se zato, ker hodimo po krogli...«

★

»Posredovalnica služb me je poslala sem, reki so mi, da potrebujete služkinjo.«

Gospa je zmajala z glavo: »Ne, saj jaz vsa domača dela sama opravi.«

Marijani se je obraz zjasnil: »Potem pa ravno prav, taka služba bo zame kot nalašč.«

Zahvala.

Vzajemna zavarovalnica, odd. KARITAS, mi je takoj izplačala celo zavarovano vsoto po umrljem Trobentar Lovrencu, ki je bil prej zavarovan pri bivši Zadrudni samopomoči v Mariboru, dasi je bil pri KARITAS zavarovan samo en dan. Izplačala mi je dvakrat toliko kot bi dobila pri bivši Zadrudni samopomoči.

Vsem, zlasti pa članom bivše Zadrudne samopomoči, zavarovanje pri KARITAS toplo priporočam.

V Bresternici, 22. julija 1933.

Ramot Ema, s. r.